

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มีสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ พร้อมกับการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม ซึ่งนั่นคืออาชญากรรม ซึ่งอาชญากรรมจะเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำในทุกสังคม เกิดขึ้นโดยไม่จำกัดเวลา บุคคล สถานที่ ภูมิประเทศหรือเหตุการณ์ การที่เป็นเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่า อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมชนิดหนึ่ง¹ ซึ่งแสดงถึงความไม่สมบูรณ์ (Imperfection) และความบกพร่อง (Deficiencies) ของระเบียบสังคมด้วย² และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า ไม่ว่าจะประเทศที่พัฒนาหรือกำลังพัฒนาก็ตาม อาชญากรรมมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ซึ่งอาชญากรรมจะเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มของจำนวนประชากร เช่นในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวนของผู้ต้องขังที่เกิดขึ้นต่อประชากร 100,000 คน เมื่อปี ค.ศ. 1969 เมื่อเทียบกับปี 1960 แล้ว เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 120 ในขณะที่ประชากรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13³ ที่เห็นเช่นนี้ก็เพราะมีปัจจัยต่าง ๆ มากมายที่มีผลโน้มน้าวให้เกิดการประกอบอาชญากรรม เช่นปัจจัยในทางชีววิทยา, ทางจิตวิทยา, ทางครอบครัว, ทางวัฒนธรรม, ปัจจัยเกี่ยวกับ

¹Edwin H. Sutherland and Donald R. Gressey, Principles of Criminology, 6th ed., (Chicago; Lippincott Company, 1960), p. 3.

²ชาย เศวติกุล, อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2513), หน้า 2.

³Federal Bureau of Investigation, Uniform Crime Reports for The United States, (Washington: Government Printing Office, 1972), p.1.

ความยากจน และชุมชนชน ต่อดจนถึงปัญหาทางค่าประชากร⁴

สังคมมนุษย์ทุกแห่งจะต้องมีการจัดระเบียบทางสังคม (Social Organization) โดยกำหนดกฎเกณฑ์หรือระเบียบแบบแผนหรือบรรทัดฐานของสังคม (Social Norm) อันเป็นแนวทางให้ทุกคนทั้งหลายในสังคมนั้นพึงยึดถือปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทของแต่ละคน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของสมาชิกในสังคม และเพื่อจัดปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในหมู่สมาชิก ทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนย่อมมีความต้องการต่าง ๆ ของตนเอง ซึ่งหากปล่อยให้หาความพอใจโดยไม่มีการควบคุมแล้ว ย่อมเป็นอันตรายต่อการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม และสังคมจะไม่สามารถแก้ปัญหาและหน้าที่ต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การดำรงอยู่ของสังคมได้ แต่ในการที่จะให้คนปฏิบัติตามบรรทัดฐาน ก็จะต้องมีการควบคุมทางสังคม (Social Norm) คือมีการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม ทั้งโดยทางบรรทัดฐานและโดยทางบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจในการควบคุมจากรัฐให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้บุคคลกระทำการใด ๆ ตามอำเภอใจ ซึ่งอาจนำไปสู่ความไม่สงบเรียบร้อยและแตกสลายของสังคมในที่สุด

กฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับหรือบรรทัดฐาน (Norms) ที่สังคมกำหนดขึ้นไว้เป็นแนวทางปฏิบัติของสมาชิกนั้น ประกอบด้วย⁵

1. วิถีชาวบ้าน (Folkways) อันเป็นแนวทางปฏิบัติกันต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวันที่ยุคนปฏิบัติตามมาจนเคยชิน ผู้ปฏิบัติตามจะรู้สึกเป็นภาระหน้าที่อย่างจริงจัง และหากมีผู้ใดฝ่าฝืนหรือละเมิด ก็จะถูกลงโทษอย่างไม่เป็นทางการไม่รุนแรง เช่น ุศนินทา ถูกหัวเราะเยาะ หรือไม่มีใครคบหาสมาคมด้วย เป็นต้น

⁴ชาย เสวีกุล, อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา, หน้า 57.

⁵ประเสริฐ แยมกลิ่นฟูง, การจัดระเบียบทางสังคม, "เอกสารประกอบการศึกษา", แผนกสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 2.

2. จารีตหรือกฎศีลธรรม (Mores) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความจำเป็นที่บุคคลจะต้องกระทำสิ่งต่าง ๆ ในทางที่ไม่ขัดประโยชน์ของสังคม ซึ่งมีความสำคัญต่อสวัสดิภาพของสังคมกล่าวคือ ให้บุคคลรู้จักเคารพในสิทธิเสรีภาพเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของผู้อื่นหากผู้ใดฝ่าฝืนสังคม ก็มีวิธีการบังคับ (Sanction) ซึ่งคล้ายกับวิธีการของวิถีชาวบ้าน คือเป็นไปอย่างไม่เป็นทางการ

3. กฎหมาย (Laws) ในสังคมที่มีคนมากและซับซ้อนยิ่งขึ้น การควบคุมวิถีชาวบ้าน และจารีตยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยได้ จำเป็นจะต้องตั้งตัวแทนขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อดูแลให้สมาชิกในสังคมปฏิบัติตามบรรทัดฐานและให้อำนาจที่จะใช้กำลังทางร่างกาย เช่น จำคุกหรือประหารชีวิตผู้ละเมิดได้ ในสังคมเช่นนี้การใช้วิถีชาวบ้านและจารีตเพียง 2 อย่างยังไม่เพียงพอ เพราะบรรทัดฐานเหล่านี้ไม่ได้เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร อาจทำให้เกิดความคลุมเคลือในการบังคับใช้ นอกจากนี้ปัญหาใหม่ ๆ ในสังคมเช่นนี้ก็เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งยังไม่มีบรรทัดฐานวางไว้ จำเป็นที่รัฐบาลจะต้องออกกฎหมายและระเบียบใหม่ให้เหมาะสมขึ้นมา เพื่อสร้างความแน่นอนเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับ

อย่างไรก็ตาม แม้สังคมจะกำหนดบรรทัดฐานเพื่อควบคุมให้คนประพฤติปฏิบัติตามแต่ในทางปฏิบัตินั้นกล่าวได้ว่าไม่มีสังคมใดที่มีการจัดระเบียบทางสังคมโดยเรียบร้อย เปอร์เฟกต์ในการควบคุมและสนองความพึงพอใจแก่สมาชิกในสังคมทุกคน หรืออีกนัยหนึ่งไม่มีสังคมใดที่จะสามารถทำให้บุคคลและสังคมประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยไม่มีภารกิจยุ่งยาก ในสภาพเช่นนี้เรียกว่าความไม่เป็นระเบียบของสังคม (Social Disorganization) เป็นสภาพที่เกิดขึ้นควบคู่กันไปด้วย ยิ่งในสังคมปัจจุบันที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมจะเป็นไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวความคิดใหม่ ๆ ได้เกิดขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของอุดมการณ์ (Ideology) ทางการเมือง ระบบการผลิตอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งย่ำหรือส่งเสริมให้นักธุรกิจความเสมอภาค เสรีภาพในส่วนบุคคล ได้จูงใจให้บุคคลใช้ความสามารถในการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดและความก้าวหน้าของงานในสังคม อันเป็นผลให้เกิดสิ่งประดิษฐ์และระบบ

การใหม่ ๆ ขึ้นหลายอย่าง แต่ในขณะที่เดียวกันก็ก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างรวดเร็ว ซึ่งในบางกรณีจะพบว่าบุคคลบางคนหรือบางกลุ่มที่ไม่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ จึงต้องเลือกประพฤติปฏิบัติตนออกนอกรูปแบบ (Deviate) ไปจากปรกติวิสัย เราเรียกพฤติกรรมเช่นนี้ว่าเป็นพฤติกรรมผิดสังคม⁶ (Deviant Behavior) กล่าวคือ เป็นพฤติกรรมที่ผิดปกติ (Abnormal) หรือผิดศีลธรรม (Immoral) อันเป็นปัญหาของสังคม (Social Problem) เช่นปัญหาอาชญากรรม, ปัญหาวัยรุ่น, ปัญหาอันธพาล, ปัญหายาเสพติดให้โทษ, ปัญหาโสเภณี เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งมักจะถูกคุกคามสังคมอย่างรุนแรง และขัดขวางความสงบเรียบร้อยของประชาชนเป็นจำนวนมาก

โดยที่ผู้ทองซังเป็นปัญหาทางสังคมประเภทหนึ่ง และเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นเป็นประจำในทุกสังคมมนุษย์⁷ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศซึ่งเป็นเรื่อง ที่ควรหาทางป้องกันและแก้ไข อีกประการหนึ่งคือผู้ทองซังซึ่งเมื่อได้รับโทษแล้วถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ในเรือนจำจะพยายามควบคุมความประพฤติ ตลอดจนฝึกวิชาชีพให้เพื่อออกไปทำงานทำเมื่อพ้นโทษออกไปแล้ว แต่สังคมยังรังเกียจผู้พ้นโทษอยู่ พ้นโทษไปแล้วหางานทำไม่ได้หรือผู้พ้นโทษไม่มีความชำนาญที่ตลาดแรงงานต้องการ บางรายได้รับการช่วยเหลือให้ทำงานแล้วกลับไม่ตั้งใจทำงานจริง ขยายสร้างความเป็นอหังการให้กับนายจ้าง แต่มีผู้พ้นโทษจำนวนมากไปนอกรีตที่ตั้งใจประพฤติดี พยายามหลบหนีจากสิ่งแวดล้อมและอิทธิพลเก่า ๆ แต่ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีงานทำ ไม่มีที่ไป ต้องหันกลับไปสู่สิ่งแวดล้อมและพรรคพวกเก่า ๆ ซักจงไปในทางร้าย ฉะนั้นผู้พ้นโทษใหม่ ๆ จึงกระทำความผิดซ้ำมากขึ้น ทำให้

⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

⁷ สนิท สมักรการ, "บทบรรณาธิการ : แนวความคิดบางประการในการพัฒนาทางสังคม", วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์, 3 (กรกฎาคม 2510), หน้า 584.

เกิดเป็นปัญหาและถูกถามความปลอดภัยของสังคมมากยิ่งขึ้นอีก⁸ ถึงแม้ว่าในการพัฒนาประเทศจะทำให้ประชาชนมีการกินที่อยู่ดี มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แต่หากเขาต้องกังวลไม่แน่ใจในความปลอดภัยต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สินอันเกิดจากอุบัติเหตุประหลาดแล้ว ก็ไม่อาจจะตั้งหน้าทำมาหากินโดยปรกติสุขได้ผลที่เกิดขึ้นย่อมกระทบกระเทือนต่อการปกครองอย่างยิ่ง กวดยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่ารัฐบาลทุกประเทศจะไม่ละเลยต่อการเอาใจใส่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศควบคู่กันไปกับการพัฒนาประเทศด้านอื่น ๆ เสมอ แม้ประเทศไทยเราก็มีนโยบายการปกครองโดยยึดถือหลักดังกล่าวข้างต้นนี้เช่นกัน ซึ่งได้มอบหน้าที่ในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษากฎหมายหรือให้ความคุ้มครองแก่ชีวิตทรัพย์สินและเสรีภาพของประชาชน การบำเพ็ญทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน และการดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณชนให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือกรมตำรวจ และมอบหน้าที่ในด้านการควบคุมอาชญากรรมที่กระทำผิดแล้วถูกศาลตัดสินลงโทษเป็นผู้ต้องขังให้กับกรมราชทัณฑ์ โดยให้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำเพื่อเป็นการลงโทษชดเชยเดานิสัย อีกทั้งมีการฝึกวิชาชีพเมื่อออกไปจะได้มีอาชีพติดตัว มีงานทำ ใ้กลับเนื้อกลับตัวไม่เป็นภัยต่อสังคมอีกต่อไป

ลักษณะทางกายภาพประชากรของผู้ต้องขัง เป็นเรื่องที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องอายุ อาชีพ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ของผู้ต้องขัง เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะของภูมิหลังของผู้ต้องขังก่อนที่จะประกอบอาชญากรรม อันเป็นเรื่องที่ควรจะศึกษาเช่นในประเทศแถบภาคพื้นยุโรป สหรัฐอเมริกา หรือออสเตรเลีย โดยถ่วงเฉลี่ยอายุของผู้ต้องขังก่อนที่จะเป็นอาชญากรอายุ 25 ถึง 35 ปี มีจำนวนสูงที่สุด⁹ ทั้งนี้เพราะเป็น

⁸กระทรวงมหาดไทย, กรมทัณฑ์, "บทบาทของสังคมกับงานในโครงการสงเคราะห์ผู้พ้นโทษที่จะไต่ผลดีกว่า", รายงานประจำปี 2516 (พระนคร : โรงพิมพ์มหาดไทย, 2517), หน้า 25.

⁹กระทรวงมหาดไทย; กรมราชทัณฑ์, "อายุผู้ต้องขังประเภทเกิดขาด", รายงานประจำปี 2513 (พระนคร : โรงพิมพ์มหาดไทย, 2514), หน้า 13.

วิทยากรจึงมีอารมณ์รุนแรงเป็นพิเศษ และความแข็งแรงของร่างกายอาจจะเป็นสิ่งที่ช่วย
 ในการก่อให้เกิดอาชญากรรมได้อีกด้วย* นอกจากนี้จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็น
 อีกเรื่องหนึ่งที่เกิดการ ประกอบอาชญากรรมขึ้นได้ เช่น ในกรุงเทพมหานครซึ่ง
 ได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตก ได้เปลี่ยนระบบการผลิตจากเกษตรกรรมมาสู่ระบบอุตสาหกรรม
 และก่อให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมทั้งขนาดใหญ่และเล็กมากมาย มีการนำเอา
 เครื่องจักรกลมาใช้แทนแรงงานมนุษย์ ตลอดจนการปรับปรุงวิธีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ
 สูงขึ้น ทำให้เกิดมีอาชีพแขนงต่าง ๆ ขึ้น เช่น อาชีพบริการ รับจ้าง ช่างฝีมือและอื่น ๆ
 ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดให้ชาวชนบทที่ไม่มีความรู้และมีฝีมือพลั้งโหลเข้ามาแสวงหา
 อาชีพในเมือง¹⁰ จึงประกอบไปด้วยบุคคลหลายกลุ่มหลายอาชีพ มีลักษณะเป็นวิวิธพันธ์
 (Heterogeneous) แต่ละกลุ่มแต่ละอาชีพก็มีบรรทัดฐานการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน
 กับสังคมในเมืองหลวง ก่อให้เกิดความหย่อนยานในการบังคับตัวเอง นอกจากนี้ประเพณี
 ของระบบครอบครัวที่มีมาแต่ดั้งเดิมถูกทำลายลง เช่น การควบคุมดูแลความประพฤติ
 ของเด็กก็ลดน้อยลง ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในชนบทที่อพยพเข้ามา มักจะประสบกับ
 ปัญหาว่างงาน ปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัยซึ่งส่วนมากมักจะเข้าไปพักพิงในสถานที่ก่อสร้าง
 แบบง่าย ๆ มีเนื้อที่บริเวณคับแคบโดยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน และในที่สุดก็กลายเป็นแหล่ง
 เสื่อมโทรม เด็กไม่ได้รับการศึกษาเท่าที่ควร ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง รายได้ต่ำ
 ต้องต่อสู้กับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นสาเหตุสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมผิดสังคม
 ที่แตกต่างกันไป เช่น การติดสุรา, การไม่เคารพกฎหมาย, โสเภณี, และปัญหาอาชญากรรม
 ซึ่งเป็นลักษณะสามัญอันมีอยู่เป็นประจำตามนครใหญ่ ๆ ทั่วไป¹¹

¹⁰Earl Raab and G.L. Selznick, Major Social Problems,
 (Rev, Petersun Comp, 1959), p.10.

¹¹Walter C. Reckless, The Crime Problems, 4th ed. (New
 York: Meredith Publishing Company, 1967), pp. 124 - 125.

ปัจจุบันยอมเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า ผู้กระทำคามผิดก่อให้เกิดอาชญากรรม และกลายเป็นผู้ต้องขังนั้นเป็นปัญหาร้ายแรงที่คุกคามการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขของสังคมมนุษย์ ไม่ว่าจะพิจารณาในก้นใด ๆ ก็ตาม ผู้เสียหายต้องสูญเสียทรัพย์สิน ชื่อเสียงร่างกาย ชีวิต ความสะดวกสบายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของคนไป¹² ฝ่ายผู้กระทำผิดที่ศาลพิพากษาก็ต้องถูกลงโทษทางอาญา ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 18 ใ้ระบุว่าโทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำผิดมีดังนี้คือ อาจถูกประหารชีวิต ถูกจำคุก ถูกกักขัง ถูกปรับ หรือถูกริบทรัพย์สิน¹³ หรือได้รับการทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ฝ่ายรัฐบาลก็ต้องใช้กำลังคนและกำลังเงินเป็นจำนวนมากในการต่อต้านอาชญากรรมทั้งทางบ้านตำรวจ, อัยการ, ศาลและเรือนจำ ทั้งนี้ว่าเป็นการสูญเสียอันเกิดจากอาชญากรรมทางอ้อม ได้มีผู้คำนวณค่าแห่งความเสียหายที่เกิดจากอาชญากรรมในสหรัฐอเมริกาปีละประมาณ 50,000 ล้านบาท และสำหรับกรุงเทพมหานครในปี 2517 ประมาณ 167 ล้านบาท¹⁴ ส่วนฝ่ายประชาชนโดยทั่วไป ย่อมระอังกัวไม่เป็นปรกติสุขได้ แต่อย่างไรก็ตามอาชญากรรมก็ยังคงเกิดขึ้นคู่ไปกับสังคมเสมอ จากการศึกษพบว่า ผู้ต้องขังในกรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี 2517 กับปี 2518 แล้ว มีสถิติและแนวโน้มเพิ่มขึ้น ผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.3 และผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6¹⁵ ในต่างประเทศเช่นในอเมริกาจำนวนผู้ต้องขังต่อประชากร 100,000 คน เกิดเพิ่มขึ้นดังนี้ คดีอาญาโดยทั่วไปเพิ่มขึ้นร้อยละ 47 ลักทรัพย์ร้อยละ

¹²กริช บัจฉิมสวัสดิ์, "วิธีปฏิบัติเพื่อป้องกันอาชญากรรมโดยทั่วไป" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2497), หน้า 18.

¹³พิเชษฐ์ นิลวิธานนท์, ประมวลกฎหมายอาญา, (พระนคร : วิชนบรรณาการ, 2503), หน้า 20.

¹⁴ณรงค์ชัย พันธุ์คงชื่น, "เราจะลดอาชญากรรมได้อย่างไร", สยามรัฐ (8 มีนาคม 2519) , หน้า 12.

¹⁵เรื่องเดียวกัน.

76 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินร้อยละ 45 ฆ่าคนตายร้อยละ 46¹⁶ ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่า ควรมีการวางมาตรการป้องกันผู้กระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม กลายเป็นผู้ต้องขังเอง ตลอดจนถึงลักษณะทางประชากรของบิดาและมารดาของผู้ต้องขัง และมูลเหตุของการกระทำความผิดซ้ำ

ซึ่งผู้ศึกษาได้เลือกทำการศึกษาในเรื่องจำกลางบางขวาง ทั้งนี้เพราะเรือนจำกลางบางขวางเป็นเรือนจำตัวอย่างซึ่งควบคุมนักโทษเด็ดขาด และเป็นเรือนจำที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองหลวงคือกรุงเทพมหานคร อีกประการหนึ่งเรือนจำกลางบางขวางเป็นเรือนจำที่มีผู้ต้องขังเป็นจำนวนมาก คือมีประมาณ 5,000 คน โอกาสที่จะสัมผัสตัวอย่างเพื่อจะได้จำแนกลักษณะทางประชากรของผู้ต้องขังได้มากขึ้น และผู้ศึกษาเชื่อว่าการวิจัยในเรื่องนี้คงจะเป็นประโยชน์ให้เข้าใจถึงลักษณะของผู้ต้องขังและอาจจะเป็นแนวทางสำหรับวางมาตรการในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่อไป

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องลักษณะทางประชากรของผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง ปี 2518 - 2519 ยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้โดยตรงมาก่อน ผลงานที่ปรากฏมาแล้วมักเป็นการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะคดีความผิดเป็นรายคดี เช่น คดีฆ่าคนตาย คดีปล้นทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีต้มขี้เหล็กฆ่าเรา คดีลักทรัพย์ เป็นต้น และเป็นการศึกษาเพียงลักษณะทางประชากรแต่เพียงบางส่วนเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถมองเห็นลักษณะทางประชากรของผู้ต้องขังได้ชัดเจนเท่าที่ควร

อย่างไรก็ตาม นอกจากจะศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะประชากรภายในประเทศแล้ว ยังจำเป็นต้องศึกษาผลการวิจัยในต่างประเทศประกอบกันไปด้วยดังนี้

1. การศึกษาวิจัยในประเทศ

¹⁶Federal Bureau of Investigation, Uniform Crime Reports for The United States, 1972 (Washington: Government Printing office), p.3.

กรมตำรวจ¹⁷ ได้ศึกษาถึงอายุ การศึกษา และสาเหตุของการประกอบ อาชญากรรมของผู้ต้องขังในปี 2509 สถิติฆาตตายและคดีปล้นทรัพย์ที่วาระอาญาจักร ผลการศึกษาปรากฏความรายคดีดังต่อไปนี้

คดีฆาตตาย ผู้กระทำความผิดมักกระทำผิดอย่างรุนแรง เริ่มตั้งแต่อายุ 22 - 25 ปี และรุนแรงตลอดไปจนถึงอายุ 37 ปี มีการศึกษาระดับชั้นประถมปีที่ 4 ลงมา ส่วนสาเหตุเกิดจากความอาฆาตโกรธเคือง ซึ่งอาจจะโยงไปถึงสาเหตุอื่น ๆ อีก เช่น เมารุรา ชูสาว หิงหวง ถูกฉ้อโกง ถูกข่มเหงรังแก ถูกใส่ร้ายก่วยความไม่เป็นธรรม ทะเลาะวิวาท หมิ่นประมาท ผลประโยชน์ขัดกัน พิพาทเรื่องที่ดิน พิพาทกัน ระหว่างวงศ์ตระกูลหรือพรรคพวก ความน้อยเนื้อต่ำใจ และอารมณ์ไม่ปรกติเป็นต้น

คดีปล้นทรัพย์ ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 19 - 30 ปี ส่วน สาเหตุที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม ประเภทนี้ก็เนื่องมาจากมีความประสงค์ต่อทรัพย์ซึ่งสืบ เนื่องมาจากความยากจน การว่างงาน การพนัน ผลประโยชน์ขัดกัน เป็นต้น

กรมราชทัณฑ์¹⁸ ได้ศึกษาลักษณะของผู้ต้องขังประเภทเด็กชายที่อยู่ใน ระหว่างอุตุธรณ์ - ฎีกา ซึ่งต้องขังอยู่ในทัณฑสถานทั้วราชอาณาจักร ระหว่างปี 2503 - 2504 ผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะทางค่านประชากรพบว่า โดยส่วนรวมผู้ กระทำความผิดมีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี ได้รับการศึกษาเพียงระดับชั้นประถมศึกษา ประกอบอาชีพทำนาและรับจ้างแรงงาน เป็นผู้ที่ไม่เคยต้องโทษมาก่อน

พ.ศ.อ.ชวน ศรีประสิทธิ์¹⁹ ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพแห่งอาชญากรรม ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคระหว่างปี 2501 - 2510 พอจะสรุปได้ดังนี้

¹⁷กรมตำรวจ, กองวิจัยและวางแผน, สภาพและสาเหตุของอาชญากรรม (พระนคร : กรมตำรวจ, 2512), หน้า 5.

¹⁸กระทรวงมหาดไทย, กรมราชทัณฑ์, รายงานประจำปี 2515 (พระนคร : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์, 2516), หน้า 21.

¹⁹ชวน ศรีประสิทธิ์, สภาพแห่งอาชญากรรมในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ระหว่างปี 2501 - 2510 (เอกสารโรเนียว), หน้า 5 - 7.

1. อายุผู้ทองซึ่งมีอยู่ระหว่าง 20 - 25 ปี มีจำนวนมาก รองลงมาได้แก่ผู้มีอายุระหว่าง 25 - 30 ปี อายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุระหว่าง 35 - 40 ปี ตามลำดับ ถ้าหากพิจารณาผู้ทองซึ่งที่กระทำผิดมากที่สุดส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุระหว่างช่วง 20 - 30 ปี
2. การศึกษา ผู้ทองซึ่งส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาเพียงชั้นประถมหรือต่ำกว่าคือในปี 2503 มีถึงร้อยละ 93.48 และในปี 2504 มีถึงร้อยละ 91.79
3. อาชีพก่อนต้องโทษ ผู้ทองซึ่งส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ 2 ประเภท คืออาชีพทำนา และอาชีพรับจ้างแรงงานในปี 2503 ร้อยละ 76.46 และในปี 2504 ร้อยละ 75.42
4. จำนวนครั้งที่เคยต้องโทษ ผู้ทองโทษส่วนใหญ่เป็นผู้กระทำความผิดครั้งแรก ร้อยละ 3.46 ในปี 2503 และร้อยละ 8.10 ในปี 2504 นอกนั้นเป็นผู้กระทำผิดซ้ำเกินสองครั้ง

คณะกรรมการวิจัยความผิดเกี่ยวกับเพศ สภาวิจัยแห่งชาติ²⁰ ได้ทำการศึกษาวิจัยสาเหตุแห่งความผิดเกี่ยวกับเพศจากผู้ทองซึ่งทั่วประเทศจำนวน 251 คน ผลการวิจัยพอจะสรุปได้ดังนี้

1. การกระทำความผิดประเภทข่มขืนกระทำชำเรา มีอัตราสูงสุด คือ ร้อยละ 51.80 รองลงมาคือ การล่อลวงผู้เยาว์และการข่มขืนกระทำชำเราและฉาคนตาย ซึ่งมีอัตราร้อยละ 14.74 และ 11.55 ตามลำดับ

²⁰สภาวิจัยแห่งชาติ, คณะอนุกรรมการวิจัยสาเหตุแห่งความผิดเกี่ยวกับเพศ, รายงานการวิจัยเรื่องความผิดเกี่ยวกับเพศ พ.ศ. 2509 (พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2509), หน้า 32 - 35.

2. ลักษณะทางด้านประชากรของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ
- อายุ ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20 - 24 ปี แสดงว่าคนร้ายเป็นคนอยู่ในวัยหนุ่ม
  - ระดับการศึกษา ผู้กระทำความผิดส่วนมากเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ลงมา แล้วจะลดลงในผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นตามลำดับ
  - อาชีพ ผู้ที่กระทำความผิดมากที่สุดได้แก่ผู้ประกอบการอาชีพทางกสิกรรม ทำนาทำไร่และสวนยาง รวมกันแล้วถึงร้อยละ 63.66 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 25.82 และค้าขาย 12.35 ส่วนอาชีพอื่นมีน้อยมาก
  - สถานภาพสมรส ผู้ที่กระทำความผิดประเภทนี้จะไม่แตกต่างกันมากนัก ระหว่างคนโสดกับคนที่สมรสแล้ว
  - จำนวนครั้งที่กระทำความผิด พบว่าผู้ต้องขังร้อยละ 89.30 เป็นการกระทำความผิดครั้งแรก แล้วอีกบางส่วนร้อยละลดลงมาในการกระทำความผิดครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ตามลำดับ
  - ลักษณะส่วนตัวและประวัติทางคดี ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มักจะเป็นคนติดสุรา หรือเสพยาเป็นอาวจริน และเคยถูกศาลพิพากษาให้จำคุกมาแล้ว นอกจากนี้เมื่ออยู่ข้าง เหมือนกันคือผู้ที่มี ภัยรุมและชื่อเสียง
  - มุมเหตุจูงใจของผู้ต้องขังที่กระทำความผิด ส่วนใหญ่จะกระทำการในขณะที่มีความต้องการทางกามารมณ์ และในขณะที่ฝ่ายหญิงอยู่ตามลำพัง ผู้หญิงที่ได้รับความเสียหายเป็นคนแต่งตัวเรียบร้อยและมีความสวยปานกลาง
  - ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับหญิงผู้ถูกข่มขืนซึ่งกระทำชำเราส่วนใหญ่เป็นคนรักกันร้อยละ 21.50 เป็นคนที่ไม่รู้จักกันมาก่อนร้อยละ 15.91 รู้จักกันร้อยละ 13.15 และเป็นเพื่อนกันร้อยละ 8.36

กองวิจัยและวางแผนการสำรวจ²¹ ได้ทำการศึกษาริวิจัยเรื่องการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ทั่วประเทศ ระหว่าง 1 ตุลาคม - 31 ธันวาคม 2513 โดยให้ผู้เสียหายจำนวน 155 คน และผู้ต้องขัง 26 คน เป็นตัวอย่างในการศึกษา ปรากฏผลวิจัยดังนี้

- ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 รองลงมาเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่ไม่เกิขึ้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- รายได้ ผู้ต้องขังประมาณ 9 ใน 10 ส่วนของผู้กระทำความผิดมีรายได้ไม่เกินเดือนละ 400 บาท

ร.ศ.ศ.ปาน ถันตระกูล²² ได้ทำการศึกษาสถิติอาชญากรรมในประเทศไทย ปี 2506 ถึง 2515 โดยเปรียบเทียบสถิติคดีอาชญากรรมบางประเภทที่ราชอาณาจักรว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษถึงการกระทำความผิดของผู้ต้องขังประเภทเด็กชายจากการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. จำนวนคดีที่เกิดขึ้นต่อประชากร 1 แสนคน มีแนวโน้มโดยส่วนรวมทั้งหมดลดลง แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นประเภทพบว่า มีคดีหลายประเภทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่ คดีอุกฉกรรจ์ คดีที่เกิดขึ้นเนื่องจากการรักษาผลประโยชน์ของตน คดีที่เกี่ยวข้องชีวิตและร่างกาย คดีที่ก่อความสงบสุขและเป็นภัยอันตรายต่อประชาชน ซึ่งคดีเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นคดีร้ายแรงและเป็นภัยต่อสังคมมากกว่าคดีประเภทอื่น

²¹กรมตำรวจ, กองวิจัยและวางแผน, รายงานผลการศึกษาเรื่องการลัก-
รดยนต์และรถจักรยานยนต์ พ.ศ.2513, (พระนคร : กรมตำรวจ, 2513), หน้า 27.

²²ปาน ถันตระกูล, "การศึกษาสถิติอาชญากรรมในประเทศไทย พ.ศ.2506
ถึง พ.ศ.2515" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษ แผนกวิชาวิจัยการศึกษาคณะศึกษ
มหาวิทาลัย, 2516), หน้า 32 - 33.

2. อายุ คนร้ายที่กระทำอาชญากรรมมากที่สุดเป็นผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วง 20 - 39 ปี
3. อาชีพ คนร้ายส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพด้วยการใช้กำลังกาย หรือแรงงานและมีความรู้ต่ำ เช่น อาชีพลูกจ้าง กรรมกร และอาชีพเกษตรกรรม มากกว่าคนร้ายที่ประกอบอาชีพด้วยการใช้สมองและมีการศึกษาอยู่ในระดับสูง

วรรณวรรณ ศิลป์ประกอบ²³ ได้ทำการสำรวจลักษณะสภาพการกระทำผิดของเยาวชนประเภททำร้ายร่างกายที่มาถึงศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ในปี 2506 พบว่า เยาวชนผู้กระทำผิดส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาเพียงชั้น ป.4 รองลงมาเป็นผู้สำเร็จชั้น ม.ศ.2 สำหรับฐานะทางครอบครัวของเยาวชนผู้กระทำผิดส่วนมากเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวฐานะปานกลาง รองลงมาก็คือฐานะยากจน ส่วนสาเหตุนอกจากปัจจัยอื่นแล้ว ส่วนมากเยาวชนที่กระทำผิดมักจะมีสาเหตุเนื่องมาจากถูกผู้อื่นชักจูง จ้างวานใช้ และสาเหตุรองลงมาคือมันคาดโทษ และเกิดจากความประมาท

ราห์มิง ศรีวิเชียร²⁴ ได้ทำการศึกษาวิจัยลักษณะสภาพของเยาวชนที่กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มาถึงศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในพ.ศ.2506 พบว่า เด็กที่กระทำผิดส่วนมากนี้มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนและส่วนใหญ่เด็กเหล่านี้มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ คือไม่เกินระดับชั้นมัธยมศึกษา

²³วรรณวรรณ ศิลป์ประกอบ, "การสำรวจลักษณะสภาพของการกระทำผิดของเยาวชนประเภททำร้ายร่างกายที่มาถึงศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง พ.ศ.2506" (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508), หน้า 21.

²⁴ราห์มิง ศรีวิเชียร, "ลักษณะสภาพของเยาวชนที่กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มาถึงศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง พ.ศ.2506" (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508), หน้า 23.

เรอู เชาวน์เกมม²⁵ ได้ศึกษาวิจัยสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับประเภทความผิด อาชีพและสาเหตุของการกระทำผิด ผลการศึกษาพบว่าความผิดที่เด็กและเยาวชนชอบกระทำมากที่สุดได้แก่ความผิดฐานลักทรัพย์ ในด้านอาชีพส่วนมากผู้กระทำความผิดไม่มีอาชีพ รองลงมาคือผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้าง ส่วนสาเหตุของการกระทำผิดเนื่องมาจากการอบรมไม่ดี กล่าวคือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่คอยเอาใจใส่ดูแล นอกจากนี้ ก็เนื่องมาจากการคบเพื่อนที่ประพฤติชั่ว

2. การศึกษาวิจัยในต่างประเทศ

แอลวิน รูคอฟฟ์ (Alvin Rudoff)²⁶ ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางด้านประชากรระหว่างผู้ต้องขังชาวอเมริกันเชื้อชาติอังกฤษกับชาวอเมริกันเชื้อชาติเม็กซิกัน โดยศึกษาเชื้อชาติละ 200 คน

1. เปรียบเทียบในเรื่องลักษณะทางด้านประชากร

1.1 อายุ เมื่อถูกจับกุมครั้งแรกส่วนใหญ่คนร้ายทั้งสองเชื้อชาติประมาณร้อยละ 91 เป็นผู้ที่อยู่ในวัยต่ำกว่า 18 ปี และประมาณร้อยละ 9 เป็นผู้อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป แสดงว่าคนร้ายทั้งสองเชื้อชาติไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องอายุ

1.2 อายุ เมื่อกระทำความผิดครั้งแรกส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกันระหว่างคนร้ายทั้งสองเชื้อชาติ คือผู้กระทำความผิดครั้งแรกเป็นผู้ที่อยู่ในวัยต่ำกว่า 18 ปี

²⁵เรอู เชาวน์เกมม, "สาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดทางอาญา" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาจิต ณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508), หน้า 31.

²⁶Alvin Rudoff, *Criminology The Incarcerated Mexican - American Delinquent*, the Journal of Criminology and Police Science, Published by Northwestern University School of Law, Volume 62 Number 2, June 1971, pp. 227 - 231 (Maryland; The Williams and Wilkins Company, 1971).

ร้อยละ 64 และวัยสูงกว่า 18 ปี ร้อยละ 37

1.3 ระดับการศึกษา พบว่า คนร้ายเชื้อชาติอังกฤษที่มีการศึกษา ระดับต่ำกว่าเกรด 8 ลงมา มีร้อยละ 8 ส่วนเชื้อชาติเม็กซิกัน ร้อยละ 28 และสูงกว่า เกรด 8 ในเชื้อชาติอังกฤษมีร้อยละ 92 ส่วนเชื้อชาติเม็กซิกัน ร้อยละ 72 แสดงว่า คนร้ายเชื้อชาติอังกฤษมีการศึกษาสูงกว่าคนร้ายเชื้อชาติเม็กซิกัน

1.4 สถานภาพสมรส ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ผู้ต้อง ซังเชื้อชาติอังกฤษที่เป็นโสดส่วนใหญ่มีร้อยละ 78 ขณะที่เชื้อชาติเม็กซิกัน มีร้อยละ 84 และที่สมรสแล้วพวกเชื้อชาติอังกฤษ ร้อยละ 22 ส่วนเชื้อชาติเม็กซิกัน ร้อยละ 16

1.5 ประวัติเกี่ยวกับการถูกจับกุม ปรากฏว่าทั้งสองเชื้อชาติไม่ แตกต่างกันเลย คือเป็นผู้ที่ไม่เคยถูกจับกุมมาก่อนร้อยละ 8 และเคยถูกจับกุมมาแล้ว ร้อยละ 92 เท่ากัน

1.6 ประวัติเกี่ยวกับการกระทำความผิด พบว่า ผู้ที่ไม่เคยกระทำ ความผิดมาก่อนสำหรับเชื้อชาติอังกฤษ มีร้อยละ 52 ส่วนเชื้อชาติเม็กซิกัน ร้อยละ 65 และผู้ที่เคยกระทำความผิดมาก่อนเป็นพวกเชื้อชาติอังกฤษ ร้อยละ 48 พวกเชื้อชาติ เม็กซิกัน ร้อยละ 35

2. เปรียบเทียบการกระทำความผิด 4 ประเภท ได้แก่ ไล่แก๊งค์ ประทุรร้าย คอซุคคัล คอทรัพย์ ยาเสพติดและความผิดเกี่ยวกับเพศ สำหรับพวกเชื้อชาติอังกฤษมี การกระทำความผิดร้อยละ 27, 60, 10 และ 3 ตามลำดับ ส่วนพวกเชื้อชาติเม็กซิกัน กระทำความผิดร้อยละ 30, 37, 20 และ 13 ตามลำดับ น่าสังเกตว่าในคดีประทุรร้าย คอทรัพย์มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างคนร้ายทั้งสองเชื้อชาติ

ธีโอดอร์ เอ็น. เฟอร์ดินานด์²⁷ (Theodor N. Ferdinand) ได้ทำการ

²⁷Theodor N. Ferdinand, Current Survery Research and Methodology Demographie Shifts and Griminality: An Inquiry; The British Journal of (riminology, Delinquency and Deviant Social Behavior, (Volume 19, No.2 April 1970), pp. 169 - 175.

ศึกษาวิจัยเรื่องความผันแปรของประชากร กับอาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี 1950 - 1965 เกี่ยวกับการอพยพของชาวชนบทเข้าเมือง กับการกระทำความผิดในคดีที่สำคัญ พบว่า คดีต่าง ๆ ในปี 1965 เพิ่มขึ้นจากปี 1950 ก็คดีฆาตกรรมโดยเจตนาและไม่เจตนาเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.5 คดีฆาตกรรมโดยประมาทร้อยละ 45.8 คดีข่มขืนกระทำชำเราร้อยละ 12.8 คดีปล้นและชิงทรัพย์ร้อยละ 25.1 คดีทำร้ายร่างกายร้อยละ 13.2 คดีลักทรัพย์ในสถานร้อยละ 14.1 คดีลักทรัพย์ธรรมดาร้อยละ 20.1 เมื่อรวมคดีทุกคดีแล้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.0

ส่วนในด้านเกี่ยวกับโครงสร้างทางอายุของคนร้ายที่ถูกจับกุมในคดีดังกล่าว ได้แบ่งกลุ่มอายุของคนร้ายเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี กับกลุ่มอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป พบว่าคนร้ายที่อยู่ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี มี 78,200 คน และในกลุ่มอายุตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไปมี 12,330 คน จากการศึกษาเขาเชื่อว่าอัตราการเพิ่มของการจับกุมผู้กระทำความผิดในปี 1950 กับ 1965 ขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางอายุของคนร้ายและอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางอายุเหล่านี้ได้แสดงอย่างชัดเจนที่สุดในคดีที่พวกคนร้ายในกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี ในปี 1950 มักจะมีส่วนเข้าร่วมในคดีข่มขืนกระทำชำเรา คดีลักทรัพย์และคดีปล้นชิงทรัพย์น้อยมาก แต่มาในปี 1965 พวกคนร้ายในกลุ่มอายุและคดีดังกล่าวกลับเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 47.1, 13.8 และ 13.4 ตามลำดับ เห็นได้ว่าการที่คนในกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี ประกอบอาชญากรรมเพิ่มขึ้นนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของคดีที่ขึ้นหน้าขึ้นตาซึ่งอาชญากรรมชอบหรือนิยมพากันเสมอ

โฮตเบิร์ก เอ. บลอค และกิลเบิร์ต กีส²⁸ (Herbert A. Bloch and Gilbert Geis) ได้ทำการศึกษาดังกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนผู้ต้องขัง

²⁸ Herbert A. Bloch and Gilbert Geis, Man, Crime and Society, (London: Routledge and Kegan Paul Ltd., 1970), p. 121.

พบว่า การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุที่เป็นไปในทางเพิ่มประชากรในวัยหนุ่มสาว ในอัตราส่วนมากขึ้น มีผลทำให้อัตราการเพิ่มอาชญากรรมมากขึ้นด้วย และในทางตรงข้ามถ้าหากโครงสร้างทางอายุของประชากรมีอัตราส่วนของประชากรที่มีอายุสูงขึ้น อัตราการเพิ่มของอาชญากรรมก็จะลดลง แสดงให้เห็นว่าคนในวัยหนุ่มสาวมักจะประกอบอาชญากรรมมากกว่าคนในวัยสูงอายุ

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง พ.ศ. 2518 - 2519 นั้น มีขอบเขตในการศึกษาลักษณะทางความประชากรของผู้ต้องขังตลอดจนถึงลักษณะภูมิหลังของบิดาและมารดาของผู้ต้องขัง และจะทำการศึกษาถึงลักษณะของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำโดยจำแนกออกเป็นคดีตามลักษณะความผิด และเนื่องจากเรือนจำกลางบางขวางเป็นเรือนจำที่ควบคุมประเภทนักโทษเด็ดขาด ซึ่งมีกำหนดโทษตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จนถึงโทษประหารชีวิต ซึ่งลักษณะความผิดประเภทเด็ดขาดนั้นทางกรมราชทัณฑ์ได้จำแนกความผิดออกเป็น 6 คดีใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ²⁹

1. ประทุษร้ายต่อทรัพย์
2. ประทุษร้ายต่อชีวิต
3. ฆาตกรรม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2456
4. ประทุษร้ายต่อร่างกาย
5. ความผิดเกี่ยวกับเพศ
6. ฆาตกรรม พ.ร.บ.ป้องกันและการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ.2495

ดังนั้นในการศึกษาผู้ต้องขังที่กระทำผิดนั้น มีขอบเขตในการศึกษาเฉพาะความผิดประเภทเด็ดขาดเท่านั้น

²⁹กระทรวงมหาดไทย, กรมราชทัณฑ์, "ผู้ต้องขังประเภทเด็ดขาด", รายงานประจำปี 2514. (พระนคร : โรงพิมพ์มหาดไทย, 2515), หน้า 31.

วัตถุประสงค์ และประโยชน์ในการวิจัย

ประการแรก การศึกษานี้มุ่งที่จะทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ทองขัง อันได้แก่ อายุ, อาชีพ, สถานภาพสมรส, การบวช, ตลอดจนถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของผู้ทองขัง

ประการที่สอง มุ่งที่จะศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว โดยวิจัยถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา จำนวนที่น้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ผู้ทองขังกระทำความผิด

ประการที่สาม มุ่งที่จะให้การศึกษานี้เป็นแนวทางสำหรับการศึกษาในเรื่องเดียวกันแก่ผู้ที่สนใจให้กว้างขวางและละเอียดกว่านี้

ประการที่สี่ เป็นแนวทางที่รัฐบาลจะได้ดำเนินการแก้ไขและป้องกันการเกิดอาชญากรรมให้เหมาะสมกับสภาพทางสังคม

ประการที่ห้า อาจเป็นประโยชน์ในการวางแผนและปรับปรุงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้น

แนวความคิดที่สำคัญในการศึกษา

ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนก่อนว่า ผู้ทองขังเป็นปัญหาที่เกิดจากความไม่เป็นระเบียบ อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้บุคคลได้รับความกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม บางคนไม่สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์อันผันแปรได้ ก็จะมีพฤติกรรมอันบรรทัดฐานของสังคม นับว่าเป็นพฤติกรรมที่ทำร้ายและลดความสงบสุขของประชาชนและสังคมอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้นักอาชญาวิทยา ทักษิทยา และนักสังคมวิทยา ต่างก็พยายามศึกษากันว่าสาเหตุและสภาพของอาชญากรรม เพื่อเป็นแนวทางป้องกันให้อาชญากรรมลดน้อยลง สำหรับการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานของวิทยานิพนธ์ไว้ดังนี้

1. การกระทำความคิดของผู้ทองซึ่งน่าจะมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางค่านิยมและทัศนคติของผู้กระทำความคิด เช่น เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, สถานภาพสมรส และจำนวนครั้งที่เคยท้องไทย
2. การกระทำความคิดของผู้ทองซึ่ง น่าจะมีความสัมพันธ์กับลักษณะสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของบิดามารดา เช่น บิดามารดาเด็กกัน บิดามารดาอาจเสียชีวิต บิดามารดามีบุตรจำนวนมาก รายได้น้อย เป็นต้น
3. การบวชของผู้ทองซึ่งที่นับถือศาสนาพุทธ ผู้ทองซึ่งจำนวนมากมักจะไม่เคยบวชมาก่อน เพราะการบวชในพุทธศาสนาก็คือเป็นการขัดเกลาจิตใจให้อยู่ในศีลธรรมอันดีงาม
4. จำนวนของผู้ทองตั้ง จะมีมากที่สุดก็หมวดอายุ 20 ถึง 30 ปี ทั้งนี้เพราะว่าวัย 20 ถึง 30 ปี เป็นวัยฉกรรจ์ มีอารมณ์รุนแรงเป็นพิเศษ นอกจากนี้ความแข็งแรงของร่างกายจะเป็นสิ่งที่จะช่วยในการกระทำความคิดได้รวดเร็วอีกด้วย
5. การประกอบอาชีพการงานของผู้ทองซึ่ง น่าจะขึ้นอยู่กับหมวดอาชีพของผู้ทองซึ่งเพราะอาชีพบางอย่างจะเป็นเครื่องชี้ถึงสภาพและฐานะทางสังคมของผู้นั้นได้ เช่น บอกรถึงระดับการศึกษา ฐานะทางการเงิน เช่น อาชีพกรรมกรและเกษตรกร มักมีการศึกษาต่ำ เพราะการศึกษาไม่ค่อยมีความจำเป็นนักในการประกอบอาชีพเช่นนี้ และส่วนใหญ่ก็มีฐานะยากจน ดังนั้น พวกนี้ก็จะประกอบอาชีพการงานมากกว่าพวกที่ประกอบอาชีพที่ก่อให้เกิดวิชาความรู้สูง เช่น ข้าราชการหรือผู้จัดการบริษัท
6. การประกอบอาชีพการงานน่าจะขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา การศึกษาต่ำอาจทำให้เกิดขาดความขี้เกียจหรือทำความคิดเพราะไม่รู้กฎหมายก็ได้ การศึกษาเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้คนฉลาดขึ้น มีความคิดขี้บขี้จี้ดีขึ้น มีเหตุผลดีขึ้น ผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมจะเป็นที่ยอมรับของสังคมทุกคน เช่น สำเร็จแพทยศาสตร วิศวกรรมศาสตร ราชบัณฑิตต่าง ๆ ผู้ที่มีความรู้สูงย่อมมีโอกาสหางานทำได้ง่ายและมีรายได้สูงและมีเกียรติยศชื่อเสียงในวงสังคม การจะกระทำผิดย่อมจะนึกถึงเกียรติยศชื่อเสียงและอนาคตของตนเอง การไร้อาชีพทำให้เป็นผู้ที่ขาดวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต มักจะประกอบอาชีพการงานหรือถูกชักจูงไปในทางชั่วได้ง่าย

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการศึกษาก่อเป็นสามส่วนใหญ่ ๆ ตามลำดับ ดังนี้คือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นส่วนที่เกี่ยวกับบทนำ กล่าวถึงความจำเป็นมาของปัญหาวัตถุประสงค์ และประโยชน์ในการวิจัย ขอบเขตในการศึกษาวิจัยและระเบียบวิธีการศึกษา รวมทั้งพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทั่วไปของผู้ทองซัง

ส่วนที่สอง เป็นส่วนที่เกี่ยวกับผลของการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึงลักษณะภูมิหลังของผู้ทองซัง สภาพทางสังคมของบิดามารดาของผู้ทองซัง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของผู้ทองซังจำแนกตามลักษณะความผิดปกติของเด็กขาด

ส่วนที่สาม เป็นส่วนที่สรุปเนื้อหาสาระต่าง ๆ พร้อมทั้งขอเสนอแนะที่ผู้ศึกษาคิดว่าจะมีแนวทางในการทำความเข้าใจ และป้องกันแก้ไขปราบปรามผู้ที่กระทำความผิดให้มีผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คำนิยามของคำศัพท์และตัวแปรที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ให้คำนิยามตามขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

ผู้ทองซัง ³⁰	หมายความว่ารวมตลอดถึงนักโทษเด็กขาด คนต้องตั้ง
นักโทษเด็กขาด	หมายถึงบุคคลที่ถูกขังไว้ตามหมายจำคุกภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด
คนต้องตั้ง	หมายถึงบุคคลที่ถูกขัง คุกแก่ผู้ทองซังที่อยู่ในระหว่างอุทธรณ์ ฎีกา ระหว่างพิจารณาโต้สวน และระหว่างสอบสวน

³⁰กระทรวงมหาดไทย, กรมราชทัณฑ์ "ผู้ทองซังประเภทเด็กขาด", เรื่องเสริม, หน้า 42.

คดี หมายถึง ข้อกล่าวหาที่เจ้าพนักงานได้กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด
ในลักษณะและประเภทใดก็ตามที่ตัวบทกฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่จะฟ้องร้อง
ลงโทษผู้ต้องหาให้ได้รับโทษตามลักษณะความผิดนั้น ๆ

แดนของผู้ต้องขัง หมายถึง เขตแดนที่ผู้ต้องขังถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ

ลักษณะความผิดของผู้ต้องขังประเภทเด็ดขาด หมายถึง ความผิดของผู้ต้องขังซึ่งถูกศาลตัดสิน
ลงโทษ ซึ่งทางกรมราชทัณฑ์ได้แบ่งแยกออกตามลักษณะความผิดดังต่อไปนี้³¹

1. ประทุรร้ายต่อทรัพย์สิน
2. ประทุรร้ายต่อชีวิต
3. ผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2456
4. ประทุรร้ายต่อร่างกาย
5. ความผิดเกี่ยวกับเพศ
6. ความผิดตาม พ.ร.บ. ป้องกันและการกระทำเป็นคอมมิวนิสต์
พ.ศ. 2495

จำนวนครั้งที่เคยต้องโทษ หมายถึง ผู้ต้องขังที่ประกอบอาชญากรรมแล้วถูกเจ้าพนักงาน
ตำรวจจับกุมมาดำเนินคดี และถูกศาลพิพากษาลงโทษมาแล้วกี่ครั้ง

ลักษณะทางประชากรของผู้ต้องขัง หมายถึง ประวัติทางสังคมของผู้ต้องขัง ก่อนที่จะกระทำความ
ความผิดแล้วถูกดำเนินคดีจนถึงศาลพิพากษาลงโทษได้แก่

1. อายุ หมายถึงอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป เพราะตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 73 บัญญัติไว้ว่า "เด็กอายุไม่ถึงเจ็ดปีกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ³² และเป็นอายุของผู้ต้องซึ่งก่อนกระทำความผิด
2. การศึกษา หมายถึงระดับการศึกษาของผู้ต้องซึ่งก่อนกระทำความผิด
3. อาชีพ หมายถึงงานอันเป็นอาชีพที่ผู้ต้องซึ่งทำอยู่ก่อนกระทำความผิด
4. สถานภาพสมรส หมายถึงฐานะของผู้ต้องซึ่งเกี่ยวกับการสมรส โดยจำแนกเป็นโสดหรือไม่เคยสมรส และเคยสมรส (หมายรวมถึงบุคคลที่จดทะเบียนสมรสหรือไม่ก็ตาม ซึ่งอยู่รวมกันกับคู่สมรสฉันสามีภรรยา) หรือหย่า (หมายถึงการที่คู่สมรสหย่าขาดจากกันหรือเสียชีวิตจากกันไป) ของผู้ต้องซึ่งก่อนกระทำความผิด

บิตามารดาของผู้ต้องซึ่ง หมายถึงบิตามารดาผู้ให้กำเนิดและให้รวมถึงบิดา หรือมารดาบุญธรรมด้วย

บุตรของผู้ต้องซึ่ง ให้รวมถึงบุตรที่แท้จริงและบุตรที่ได้อุปการะเลี้ยงดูก่อนที่ผู้ต้องซึ่งจะกระทำความผิด

พี่น้องของผู้ต้องซึ่ง ให้รวมถึงพี่น้องซึ่งเกิดจากบิดามารดาเดียวกัน และพี่น้องซึ่งต่างบิดาหรือมารดาของผู้ต้องซึ่งก่อนจะกระทำความผิด

³²พิ้น นิลวัตนานนท์, เรื่องเดิม, หน้า 48.

ครอบคร้วแตกแยก   หมายความว่าถึงกรณีที่คู่สมรสของผู้กองซึ่งหย่าร้างกันหรือแยกจากกัน และให้รวมถึงการที่บิดาและมารดาของผู้กองซึ่ง หย่าร้างกัน หรือแยกจากกันด้วย

มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด   หมายถึงสาเหตุในการกระทำความผิดของผู้กองซึ่ง ก่อกระทำความผิด

การกระทำความผิด³³   ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 59 หมายถึงบุคคลจะต้องรับผิด ในทางอาญานี้ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา เว้นแต่จะได้กระทำ โดยประมาท ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดเมื่อได้กระทำ โดยประมาท หรือเว้นแต่ที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้อง รับผิด แม้ได้กระทำโดยไม่เจตนา

- กระทำโดยเจตนา   ได้แก่กระทำโดยรู้สำนึกในการที่ กระทำและในขณะที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือ ยอมเสี่ยงเห็นผลของการกระทำนั้น
- ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ขอเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด จะถือว่า ผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเสี่ยงเห็นผล ของการกระทำนั้นไม่ได้

- การกระทำโดยประมาท   ได้แก่กระทำความผิด มีใจโดย เจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่ง บุคคลในภาวะเช่นนั้น จักต้องมีตามวิสัย และพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจเผลอความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่ หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

การกระทำให้หมายความรวมถึง   การให้เกิดผลอันหนึ่งอันใด ขึ้นโดยงดเว้นการที่จักต้องกระทำ เพื่อป้องกันผลนั้นด้วย

³³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 41-42.

- การบวช
ประทุมร้ายก้อทรัพย์สิน
ให้หมายความรวมถึงการบวชพระและบวชเณรและให้รวมถึง
การบวชในพุทธศาสนา หรือคริสต์ศาสนา และศาสนาอื่น ๆ ด้วย
ให้หมายความรวมถึง การกระทำความผิดที่ต้องห้าม ตามประมวล
กฎหมายอาญา ลักษณะ 12 หมวด 1-4 ได้แก่
หมวด 1. ความผิดฐานลักทรัพย์ และวิ่งราวทรัพย์มาตรา
334-336 ทวิ
หมวด 2. ความผิดฐานกรรโชกทรัพย์, รัศเอาทรัพย์ ฉิงทรัพย์
และปล้นทรัพย์ มาตรา 337-340 ทวิ
หมวด 3. ความผิดฐานฉ้อโกงมาตรา 341-348
หมวด 4. ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ มาตรา 349-351
- ประทุมร้ายก้อชีวิต
ให้หมายความรวมถึง การกระทำความผิดที่ต้องห้ามตามประมวล
กฎหมายอาญา ลักษณะ 10 หมวด 1 มาตรา 288-294
- ผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ให้หมายความรวมถึงการกระทำความผิดที่ต้องห้าม
ตามความผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2456 และ
ความผิดพระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ.2472
- ประทุมร้ายก้อร่างกาย
ให้หมายความรวมถึง การกระทำความผิดที่ต้องห้าม ตามประมวล
กฎหมายอาญาลักษณะ 10 หมวด 2 มาตรา 295-300
- ความผิดเกี่ยวกับเพศ
ให้หมายความรวมถึง การกระทำความผิดที่ต้องห้าม ตามประมวล
กฎหมายอาญา ลักษณะ 9 มาตรา 276-287 และรวมถึงการ
กระทำความผิดที่ต้องห้ามตามความผิดพระราชบัญญัติการก้าหึง
และเก้งก้าง พ.ศ. 2471
- ความผิดตาม พ.ร.บ.ป้องกันและการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ.2495 ให้หมายความ
รวมถึงการกระทำความผิดที่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายอาญา
ลักษณะ 1. ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหมวด1-4

ไ้แก่

หมวด 1. ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์, พระราชินี,
รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
มาตรา 107 - 112

หมวด 2. ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร มาตรา 113 - 118

หมวด 3. ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร มาตรา 119 - 129

หมวด 4. ความผิดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ มาตรา
130 - 135

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย